

Мотиви към законопроекта за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Предложеният законопроект за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа има за цел да въведе в българското законодателство изискванията на Директива 2010/73/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за изменение на Директива 2003/71/ЕО относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване. Цели се и изменение на Директива 2004/109/ЕО относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар (Директива 2010/73/ЕС), както и с оглед отстраняване на констатирани практически проблеми.

С въвеждането на директивата в българското законодателство ще се повиши защитата на инвеститорите и правната сигурност. Ще се подобрят условията за достъп на бизнеса до финансиране от капиталовите пазари.

Предложените промени могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. Предложени са промени в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и в Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН) в изпълнение на ангажимента за въвеждане в българското законодателство на изискванията на Директива 2010/73/ЕС.

2. Предвидени са и изменения в ЗКФН и Закона за пазарите на финансови инструменти във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 година относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение. Съгласно регламента, държавите - членки установяват разпоредби за санкциите, включително административните мерки, приложими при нарушения на разпоредбите му и съобщават за предприетите мерки на Европейската комисия и Европейския орган за ценни книжа и пазари.

3. Предложени са изменения и допълнения, наложени от констатирани практически проблеми в практиката по прилагане на ЗППЦК:

3.1. Промени в режима за оповестявания във връзка с публичното предлагане, предложени с цел синхронизиране на режима на оповестяванията и осигуряване на широк достъп до информацията във връзка с публичното предлагане, като същевременно отпада формализирането на оповестяването на съобщението за публично предлагане (отпадане на публикуването в „Държавен вестник“).

Направени са предложения за изменения и допълнения относно оповестяванията във връзка с публичното предлагане, удължаването на срока на подписката и неуспешно приключване на подписката.

3.2. Промени в режима на публично предлагане на облигации, предложени с цел отстраняване на констатирани практически проблеми, синхронизиране на режима за разкриване на информация във връзка с емитента и облигационната емисия, прецизиране и допълване на задълженията на банката довереник, с цел подобряване на информираността на инвеститорите и обезпечаване на предприемане на съответни мерки при влошаване на финансовото състояние на емитента или възникване на друг риск във връзка с изпълнение на задълженията му.

Предложена е промяна в заглавието на раздела, като се разширява приложното поле на изискванията и спрямо облигации, които са обект на допускане до търговия на регулиран пазар, без да са предложени публично.

Въведено е изискване изборът на довереника на облигационерите да бъде одобряван от общото събрание на облигационерите, с оглед избягване на едностранното му определяне от емитента и гарантиране на интересите на облигационерите.

Въведено е правило за определяне на кръга на лицата, които имат право да участват в общото събрание на облигационерите, с оглед избягване на практически проблеми.

Предложено е допълнително изискване към съдържанието на проспекта, който изрично да посочва условията и реда за извършване на промени в условията по емисия облигации, което отразява приетата от Комисията за финансов надзор практика по прилагането на чл. 92, ал. 1, т. 3, предложение последно от ЗППЦК относно изискванията към съдържанието на проспектите за публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на емисии облигации във връзка с възможни промени в условията, при които са издадени облигациите, в съответствие с която се извършва и прегледът на проспекти за публично предлагане или допускане до търговия на емисия облигации.

Извършени са промени в задълженията на емитента за отчет (доклад) във връзка с облигационния заем по отношение на периодичността на отчета (доклада) и предоставянето му, с цел синхронизиране на режима, осигуряване на навременна информация на облигационерите и банката довереник относно състоянието на емитента и изпълнение на задълженията по облигационната емисия. Допълнени са изискванията относно предоставяната от емитента на банката довереник информация с цел подобряване на информираността на банката довереник и обезпечаване на изпълнението на функциите ѝ.

Предложени са изменения, конкретизиращи и допълващи задълженията на банката довереник: предвидени са срокове за изпълнение на задължението за анализиране на финансовото състояние на емитента, изискване на допълнителна информация при установяване на влошаване на финансовото състояние на емитента, променен е срокът за представяне на доклад от довереника, допълнена е оповестяваната в доклада информация, въведено е задължение да следи за навременното извършване на дължимите плащания по облигационната емисия в установения размер. Ясно е формулирано правото на довереника на достъп до книгата на облигационерите с оглед отстраняване на проблеми при тълкуването на разпоредбата и приетите от Комисията за финансов надзор указания в тази връзка.

Променени са изискванията във връзка с извършването на оценките на обезпеченията, като задължението за възлагане е на довереника и са конкретизирани хипотезите за извършване на оценка, с цел обезпечаване на извършване на оценките от независими оценители, както и ясно определяне на условията за извършване на оценка.

3.3. Предложени са изменения във връзка с разкриването на информация, които целят избягване на противоречия при прилагането на изискванията за разкриване на информация и съответно уеднаквяване на режима.

Прецизиран е кръгът на задължените лица, приложното поле на изискванията във връзка с разкриваната информация е разширено до цялата разкривана информация съгласно ЗППЦК, ясно е определена формата за изготвяне на междинните отчети, аналогично на годишните отчети, въведено е задължение за представяне на протокола от общо събрание на облигационерите, аналогично на задължението при общи събрания на акционерите, прецизирани са текстове във връзка с прилаганите принудителни административни мерки, без да е разширено приложното им поле.

3.4. Изменения във връзка с режима на публичните дружества, с цел отстраняване на констатирани практически проблеми и пропуски в уредбата,

прецизиране на понятия, създаване на възможности за участие на мениджъри и служители на публично дружество в капитала му при определени условия, гарантиращи интереса и на съществуващите акционери, предотвратяване на възможности за заобикаляне на режима на сключване на сделки над определени прагове, избягва се казуистичността при определяне на параметрите на сделките, подлежащи на предварително одобрение, като се осигурява баланс на свободата на договаряне от страна на управителния орган и интересите на акционерите, въведена е възможност за отписване на публично дружество при отпаднал интерес от притежаване на това качество.

Въведен е срок за вписване на обстоятелството, че дружеството е публично в търговския регистър, доколкото към момента задължението не е обвързано с конкретен срок за изпълнение, предвидено е изрично изискване за създаване и поддържане на интернет страница от публичните дружества за обезпечаване на задълженията за публикуване на определена информация на нея, въведен е срок за изпълнение на задължението по чл.112д, ясно е определена поканата за общо събрание (съответно съдържанието ѝ), подлежаща на оповестяване, определен е моментът за представяне на доказателства за наличие на условията за заемане на длъжност в орган на публично дружество, предвидено е представяне на доказателства за даване на гаранция от членовете на органи на публично дружество, въведен е срок за назначаване на директор за връзки с инвеститорите.

Предвидена е възможност за увеличаване на капитала на публично дружество в полза на членове на управителния и/или контролния орган и/или негови работници или служители, като същевременно са поставени ограничения, гарантиращи интересите на акционерите на дружеството и относително запазване на участието им,

С цел отстраняване на практически проблеми и предотвратяване на възможности за заобикаляне на режима на сключване на сделки над определени прагове са предвидени изменения, насочени към защитата на акционерите в публично дружество от сделки, извършени от негово дъщерно дружество, предложена е редакция при определяне на приложното поле на оценка по пазарна цена с оглед осигуряване на обективна оценка, прецизиран е кръгът на заинтересуваните лица, като са избегнати установени в практиката пропуски в уредбата. Същевременно е предложено изменение, позволяващо по-голяма свобода в определяне на параметрите на сделките, които подлежат на предварително одобрение, но и създаващо допълнителни гаранции срещу злоупотреба в този случай.

Предвидени са промени в режима на отписване на публично дружество както от гледна точка на прецизиране на редакциите, така и с оглед на въвеждане на основание за отписване на дружество при отпаднал интерес дружеството да е публично (предвидено е единодушно решение на акционерите, като възможността не се прилага за дружества, станали публични в резултат на преобразуване чрез отделяне, освен ако основанието не е налице и за преобразувалото се публично дружество).

Предложени са промени в режима на преобразуване с участие на публично дружество като е уточнен моментът на одобряване на преобразуването и е променен срокът за разглеждане на производството с оглед обезпечаване на качествен преглед на представяните документи и съответно гарантиране на интересите на инвеститорите.

3.5. Промени в режима на търговите предлагания, свързани с прецизиране на уредбата във връзка с установени практически проблеми (дефиниране на „свързани лица“, разграничаване на задължителното и доброволното търгово предлагане, оповестяване на търговото предложение и др.), промени в праговете за задължително търгово предлагане с цел гарантиране на интересите на миноритарните акционери, уреждане на ниво закон на хипотези на удължен срок за отправяне на търгово

предложение и съответно на изключения от задължението за отправяне на такова предложение, промени във връзка с начина на определяне на цената с оглед осигуряване на справедлива за адресатите на предложението цена, промени в сроковете за произнасяне с цел обезпечаване на детайлния преглед от страна на надзора, което гарантира коректността на предлаганата цена и изчерпателността на представяната информация.

Промените в праговете за задължително търгово предлагане се предлагат с оглед възможността акционер да упражнява съществено влияние върху дружеството, притежавайки участие, което не е контролно, което е отчетено и в множество държави, въвели Директива 2004/25/ЕО: въведен е праг за отправяне на задължително търгово предложение при придобиване на повече от 1/3 от гласовете в общото събрание на публично дружество, при условие, че няма лице или лица, упражняващи контрол върху публичното дружество, поставен е праг, до който възниква задължение за отправяне на търгово предложение при „пълзящо придобиване”, като е уточнен и моментът за отправяне на търговото предложение в този случай.

Прецизирани са сроковете за отправяне на търгово предложение (в някои хипотези е обосновано предвиждането на по-дълъг срок), като са въведени и изключения от задължението за отправяне на търгово предложение (при предходно осъществено търгово предложение в определен срок, при преминаване на определени прагове в резултат на увеличаване на капитала)

Конкретизиран е началният момент за изпълнение на задължението за закупуване във връзка с установени практически проблеми.

Предложени са промени във връзка с определяне на цената: уточняване на периода за отчитане на средната претеглена пазарна цена и начина за изчисляване на най-високата платена цена в случай на записване на нови акции.

Променени са сроковете за произнасяне, като те се уеднаквяват, предвид сложността на производството и необходимостта от осигуряване на възможност за детайлен анализ на търговото предложение и съответно гарантиране на интересите на инвеститорите чрез проверка на оповестената информация и правилността на начина на определяне на цената.

Променен е начинът на оповестяване на търговото предложение, с оглед гарантиране на достигането му до миноритарните акционери.

Предложена е промяна в режима на предложението за изкупуване, доколкото е необосновано наличието на едномесечен срок за прехвърляне по инициатива на акционерите преди служебното прехвърляне предвид наличието на задължение за прехвърляне.

3.6. Изменения и допълнения във връзка с Фонда за компенсиране на инвеститорите (ФКИ): еднозначно определяне на правоотношенията на членовете на управителния съвет на ФКИ, освобождаване на ФКИ от данъчно облагане, изменение, гарантиращо, че вземанията на клиентите на инвестиционния посредник се смятат за предявени и се вписват служебно от синдика в списъка по чл. 68б Търговския закон, както и промени, гарантиращи осъществяването на по-добър надзор. Допълнително е направено изменение в Закона за пазарите на финансови инструменти с цел гарантиране на събираемостта на вземанията на ФКИ за годишни вноски до отнемане на лиценза на инвестиционен посредник.

3.7. Извършени са промени в текстовете, регламентиращи системите за сетълмент на сделки с финансови инструменти с цел прецизирането им и постигане на пълно съответствие със Закона за платежните услуги и платежните системи, както и в текстовете, регламентиращи дейността на Централен депозитар, като оператор на система за сетълмент на сделки с финансови инструменти.

3.8. Промени във връзка с административнонаказателната отговорност с цел отстраняване на пропуски в уредбата и актуализация на санкциите.

В обобщение, предложените промени целят въвеждане в българското законодателство на изискванията на Директива 2010/ 73/ЕС, както и отстраняване на пропуски и констатирани практически проблеми в прилагането на закона с цел подобряване на регулацията. Водещ е принципът за осигуряване на интереса на инвеститорите, както и съобразяване на законодателството с правото на Европейския съюз. Приоритетното приемане на Проекта е от изключителна важност, както за спазването на ангажиментите произтичащи от членството на Република България в ЕС, така и за развитието на капиталовия пазар в България.

Въвеждането на предложените с проекта разпоредби няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет на Република България.